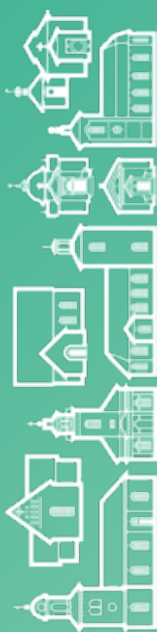

ROSLAGENS *norra*

En tidning från
Svenska kyrkan

NR 1 2026

DNA-testet ledde
till Stinas syskon

Sök dina rötter
via kyrkoböckerna

Gener, kärlek och tillhörighet

SARA J. GRIP, KYRKOHERDE

EN GOD VÄN över-raskade mig med att ha släktforskat om min historia. Det var spännande att läsa alla namn och platser som hör ihop med mig. Mest nyfiken blev jag på min morfars släkt, eftersom jag aldrig träffat

honon och visste ytterst lite om

vem han var. Jag och min mamma läste tillsammans med stor spänning, och kunde konstatera att våra släktingar på 1700-talet måste ha levt under den "lilla istiden" i Sverige. Vi talade om historiens människor och deras vedermödor under en period som präglades av ett kallt klimat, missväxt och nöd. Jag fick en stark känsla av samhörighet, av att vara förbunden med människor som levt för länge sedan. Min nyfikenhet att veta mer om deras öden ökade, och kanske kommer jag att fortsätta forska på egen hand.

I den här tidningen kan du läsa om Marianne Söder, som upptäckte en spännande koppling till Sydafrika just genom släktforskning. Kristin Elf pratar i sin krönika om blodsband – är blod tjockare än vatten? Vad tror du? Ofta verkar det vi kallar kärnfamilj vara idealet, men verkligheten är en annan. I mitt liv har många andra relationer varit starkare än släkt och generns samhörighet, och kärlekens band har knutits genom omsorg och delande av sorg och glädje.

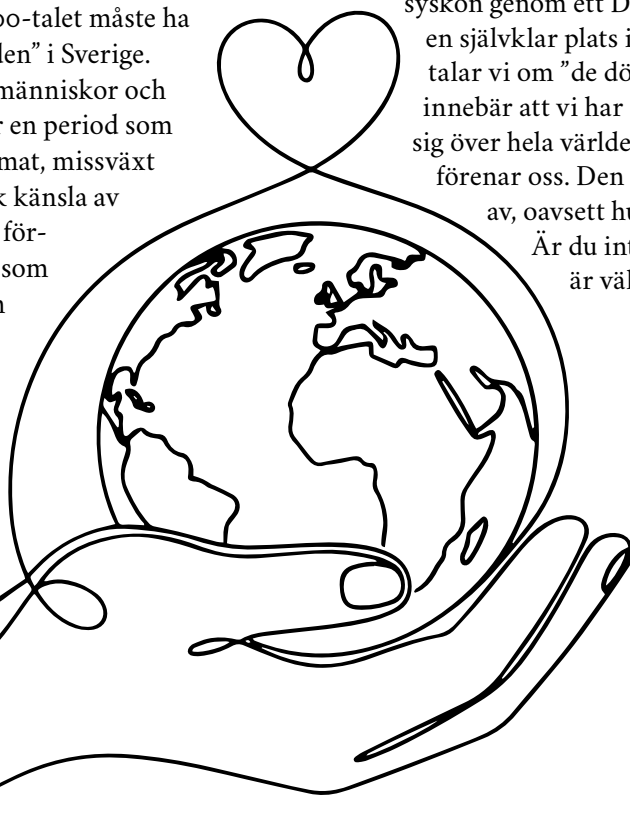
Stina Andersson som intervjuas i huvudartikeln talar om tillhörighet, hur olika det kan se ut och hur bra det kan bli trots tuffa förutsättningar i livet. Som vuxen fick hon kontakt med sina

syskon genom ett DNA-prov, och idag har de en självklar plats i varandras liv. I kyrkan talar vi om "de döptas gemenskap", vilket innebär att vi har en familj som sträcker sig över hela världen där dopet är det som förenar oss. Den familjen är också du en del

av, oavsett hur dina familjeband ser ut.

Är du inte döpt? Inga problem, du är välkommen du också.

Gud välsigne dig!

Tidningen ges ut av **Svenska kyrkan, Roslagens norra pastorat**

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/roslagensnorrapastorat.se

Växel: 0173-428 00, roslagens.norra.pastorat@svenskakyrkan.se

Kyrkoherde: Sara J Grip, 070-280 33 41, sara.jacobssongrip@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare: Sara J Grip. **Redaktion:** Sara J Grip, Maud N Persson, Ulrika Ahlinder, Kristin Elf, Malin Aghed och Ingrid Eliasson.

Omslagsfoto: Bildbyrå **Produktion:** Kyrkbyrå. **Tryck:** Åtta45, 2026

Svenska kyrkan
ROSLAGENS NORRA PASTORAT

KOMPLEX GENETIK. Från vem har du ärvt din näsa, din gångstil eller envishet? Forskning visar att ungefär 50% av vår personlighet påverkas av biologiskt arv, men egenskaper påverkas också av den fysiska och sociala miljön.
Källa: Nationalencyklopedin

MER ÄN SLÄKTTRÄD

Gravar, kyrkoböcker och mantalslängder har länge varit viktiga källor till landets alla släktforskare. Pikanta detaljer som adel, bastarder och valloner lockar, men många söker också en grund för sin identitet och tillhörighet, hur vi tillsammans bär Sveriges historia. Lär dig mer i podden "Släktband" från Sveriges radio.

TIDEVARV KOMMA

tidevarv försvinna, släkten
följa släktens gång.

UR PSALM 297,
SVENSKA PSALMBOKEN

FAMILJEMIDDAG!

Att fira nattvard är att dela måltidsgemenskap med hela den världsvida kyrkan.

DNA SOM METOD

Ungefär 200 000 svenskar har DNA-testat sig i släktforsknings syfte. Från och med juli 2025 tillåts polisen att använda DNA-baserad släktforskning i vissa särskilda utredningar, vilket inte är tillåtet i så många andra länder.

LUKE, I AM YOUR FATHER

Likt Luke Skywalker i Star Wars saknar många barn kunskap om sina fäder. I Sverige är siffran dock på väg nedåt och är nu så låg som 1,7%. Källa: Karolinska institutet

HÄLSOBOOSTANDE RÖTTER.

Morötter innehåller betakaroten som styrker syn, hud och immunförsvar. Denna knapriga och goda rotsak tros ha sina rötter i Afghanistan och kom till Sverige redan på 1200-talet. De är älskade i många former: Kokta, råa, rivna eller som morotskaka – hur vill du helst ha dem?

*Den information som ryms i en DNA-sträng kan avslöja
hemligheter som varit dolda i generationer.*

Att bli syskon i vuxen ålder

I flera år låg Stinas DNA-test gömt i en byrålåda. Till slut vann nyfikenheten över rädslan, och svaret förändrade livet för fler än Stina: det fanns syskon alldeles nära.

– **ATT JAG INTE** gjorde testet direkt när jag fick det tror jag beror på att jag inte var redo. Man skyddar väl sig själv, ibland utan att veta varför.

Stina Andersson i Östhammar växte upp i fosterfamilj, och trots att hennes barndom var full av kärlek och trygghet kände hon att det fattades viktiga pusselbitar i hennes liv. Hon saknade en djupare känsla av ursprung, och minns att hon ställde frågor redan som liten. Som vuxen lärde hon sig leva med att vissa svar kanske aldrig skulle komma.

DNA-TESTET

När Stina fick ett DNA-test i julklapp lät hon det ligga i en låda i flera år, som ett tyst löfte om svar som hon inte längre visste om hon ville ha. Under

julen år 2022 bestämde hon sig ändå för att plocka fram testet, men när hon till slut skickade in det hade hon inga större förväntningar. Hon trodde att det skulle bekräfta det hon alltid fått höra: att en man som funnits i utkanten av hennes liv sedan tonåren var hennes biologiska pappa. Men svaret som kom raserade den berättelsen.

” Det var som om något i kroppen förstod innan huvudet hann ifatt.

Stina fick en matchning med en människa hon aldrig hade hört talas om. DNA-tjänsten föreslog ett släktskap så nära att Stina blev övertygad om att det måste vara fel: en systerdotter, trots att Stina inte hade någon syster. Och namnet som dök upp som 'far' var ett helt annat än den hon trodde var sin biologiska pappa.

– Jag tänkte att systemet hade blandat ihop något. Det här kunde bara inte stämma. Sitt tvivel till trots skickade

Stina ett försiktigt första meddelande till systerdottern, som svarade att hon skulle fråga sin mamma om hon ville ta kontakt. Några timmar senare ringde telefonen, och i andra änden fanns Mona.

FÖRVIRRING OCH INSIKT

Mona kände sig omtumlad när hennes dotter berättade om meddelandet.

– Jag minns att jag satte mig ner. Det var som om något i kroppen förstod innan huvudet hann ifatt. Jag hade inte själv gjort något DNA-test, det var min dotter som hade gjort ett. Vi försökte förstå: på vilken sida kunde det här hänga ihop? Tanken svindlade – tänk om jag har en okänd syster? Naturligtvis ville jag ha kontakt, så jag ringde ganska direkt.

Samtalet mellan Stina och Mona blev långt, försiktigt och förvirrat. Kunde de verkligen vara systrar? De lovade varandra att höras igen och att ta det steg för steg. Samma kväll ringde Mona sin bror Jerry, som kände sig skeptisk.

– Jag tänkte först att det var ett missförstånd, men jag gjorde ett eget DNA-test och fick träff på Stina jag också. Då gick det inte att blunda längre. Men det

Stina år 1963, när familjen byggde sommarstuga på Söderön i Östhammars skärgård. Bilden är tagen av fosterpappa Thorsten.

tog tid för mig att förstå. Det var som att jag väntade på att någon skulle säga: "Nej, det blev fel." Men det kom inget sådant besked.

MONAS OCH JERRYS PERSPEKTIV

När de tre syskonen hittade varandra hade deras gemensamma pappa redan varit död i flera år. Han hade levt ett liv präglat av missbruk och instabilitet, och ingen av barnen hade haft en fungerande relation till honom. För Mona och Jerry hade barndomen varit allt annat än trygg. De växte upp i fosterhem, och när Jerry var 15 år och Mona 13 år tog deras mamma sitt liv.

– Vår pappa var ingen pappa i praktiken och vi hade ingen bra start i livet. Det fanns mycket sorg och många frågetecken, förklarar Jerry.

Jerry har under åren som gått bearbetat det som hände när han och Mona var små. Redan som 17-åring fick han jobb i Svenska kyrkan, något som gav stabilitet i tillvaron. Han beskriver det som en avgörande vändning i hans liv.

– Det blev min räddning.

Kyrkan var en plats där jag fick vara hel, även när allt runt omkring var trasigt. Terapi, arbete och tro har hjälpt mig att bearbeta både ilska och sorg.

För Mona blev basketen

” Mina biologiska föräldrar hade ju inte skadat mig medvetet.

avgörande. Där fanns tränare som var trygga vuxna, och en miljö där hon fick känna sig värdefull och sedd.

STINAS UPPVÄXT

Stinas uppväxt såg helt annorlunda ut. Som åtta månaders bebis blev hon akut omhändertagen och kom till ett barnhem. Ganska snart därefter fick hon en fosterfamilj som älskade henne. Hon hade stadiga vuxna omkring sig hela barndomen – i fosterfamiljen, i kyrkan och i grannskapet.

– Jag mötte människor som inte dömde, och som hjälpte mig att förstå att mina biolo-

giska föräldrar inte skadat mig medvetet. Det gav mig tidigt en grundläggande vilja till förlåtelse.

Stina visste väldigt lite om sina biologiska föräldrar, och det var först i tonåren hon fick sporadisk kontakt med sin biologiska mamma och mannen som hon fram tills DNA-svaret kom trott var hennes biologiska pappa.

– Nu i efterhand tänker jag att han visste hur allt låg till. Han uppmuntrade mig ofta, redan som 13-åring vill jag minnas, att släktforska.

EN SURREALISTISK UPPLEVELSE

När syskonen bestämde sig för att ses på ett café var nervositeten stor.

– När jag såg Stina komma gående över gatan visste jag direkt. Det fanns inga tvivel, skrattar Mona och Jerry instämmer:

– Ansiktsdragen, kroppsspråket, hur hon gick... vi såg likheterna genast. Det var en smått surrealistisk upplevelse.

För Stina var mötet på samma gång både överväldigande och enkelt.

Stina (i mitten) omgiven av sina nyfunna syskon Mona och Jerry.

– Det kändes som att något föll på plats, som om vi redan kände varandra. Jag tror att kroppen kände igen dem innan jag själv gjorde det.

I dag är kontakten självklar. Stina och Mona hörs dagligen, ibland flera gånger om dagen. De delar både både intressen, tankar och historier som får plats i ett större sammanhang.

– Jag har fått en syster som är min bästa vän – en relation jag har längtat efter, säger Stina.

Mona tillägger att det handlar mycket om tillhörighet.

– Det är det där fina i de små detaljerna. Att vara lika. Att förstå var man kommer ifrån. Jag ser till exempel vår farmor i Stina. Farmor älskade att sy, och det gör Stina också.

Jerry beskriver relationen som lugn och verklig.

– Att vi är syskon finns där hela tiden, som en självklarhet, även om vi inte ses så ofta. Vem vet? Vi kanske har ännu fler syskon?

NÄRA MEN LÅNGT IFRÅN

Syskonen växte upp enbart sju mil ifrån varandra, Stina i Östhammar och Jerry och Mona i Uppsala. När Mona skulle

hälsa på hemma hos Stina första gången kände hon igen sig.

– En av mina bästa vänner bodde på samma gata, bara 200 meter ifrån Monas hus. Jag hade varit där massor av gånger.

Stina tillägger ivrigt att eftersom hon har hundar är hon ofta ute på promenad.

– Våra vägar skulle kunna ha korsats långt tidigare! Vi är båda pratglada människor som inte är rädda för att säga hej till främlingar, så hade vi setts hade vi säkert börjat prata.

Systrarna är dock överens om att de aldrig mötts. De hade känt igen sig själva i varandra om det hade hänt, det är de övertygande om.

SLÄKTSKAP TROTS ALLT

Syskonen stannar upp vid sina olika erfarenheter. Stina beskriver att de alla delar samma grundvärderingar och är nyfikna och öppna. Omständigheterna har gett dem helt olika förutsättningar i livet, och ändå går det att mötas som vuxna. Kontakten som först var trevande har nu blivit varm och viktig. När de tre syskonen i dag ser tillbaka är det inte bitterhet som dominerar, utan

förundran.

– Det är aldrig för sent. Släktskap kan betyda massor, säger Stina.

– Och tillhörighet kan se olika ut. Ibland räcker en enda trygg vuxen för att förändra allt, tillägger Mona.

Jerry nickar.

– Livet kan bli ljusare, även om det har varit mörkt länge.

Syskonens tre liv är formade av olika förutsättningar men sammanlänkade av blodsbånd – och av ett möte som gav möjlighet till försoning och ny vänskap. Ett möte som visade att det aldrig är för sent att hitta hem.

– Vi tre är levande bevis på att det går att bryta biologiska nedåtgående spiraler och destruktivt beteende. Nu läker vi generationstrauman gemensamt, säger Mona.

– Jag önskar att alla som tvekar ska hitta mod att vilja ta reda på hur saker egentligen ligger till. För mig har det varit en mirakelkur för själen att få lära känna mina syskon, avslutar Stina.

TEXT: MALIN AGHED
BILDER: THORSTEN JOHANSSON,
CHARLIE LAGVIK OCH PRIVAT

Spelar blodsband någon roll?

DET HÄNDER IBLAND att jag som präst får tillfälle att studera gamla kyrkoböcker. Det är fascinerande att se nedteckningarna med svårläst handstil. Jag blir öm i hjärtat över all omsorg som ligger bakom snirkliga bokstäver. En kollega från förr har kanske uppsökt en trång backstuga och fått välkomna ett nytt barn i en redan barnrik familj. Där i armodet ligger en Guds gåva, och när barnet döps skrivs namnet in i en vacker bok med dyrbart bläck. Alla barn är viktiga.

Nuförtiden sköts folkbokföringen digitalt, och sedan år 1991 är det staten och inte Svenska kyrkan som ansvarar. De gamla böckerna förvaras i Riksarkivet och dess landsarkiv. En enorm mängd är digitaliserade och uppgifterna är därmed lätt sökbara online. Men när jag tänker på de där kyrkböckerna så väcks fantasin. Är alla uppgifter korrekta? Kanske står det fler än en gång "Fader okänd" vid ett barns namn, fastän några visste precis vem fadern var? Hur blev pigan med barn? Var fadern någon annan, men de närmaste valde att tiga och pranta in ett gångbart namn i boken?

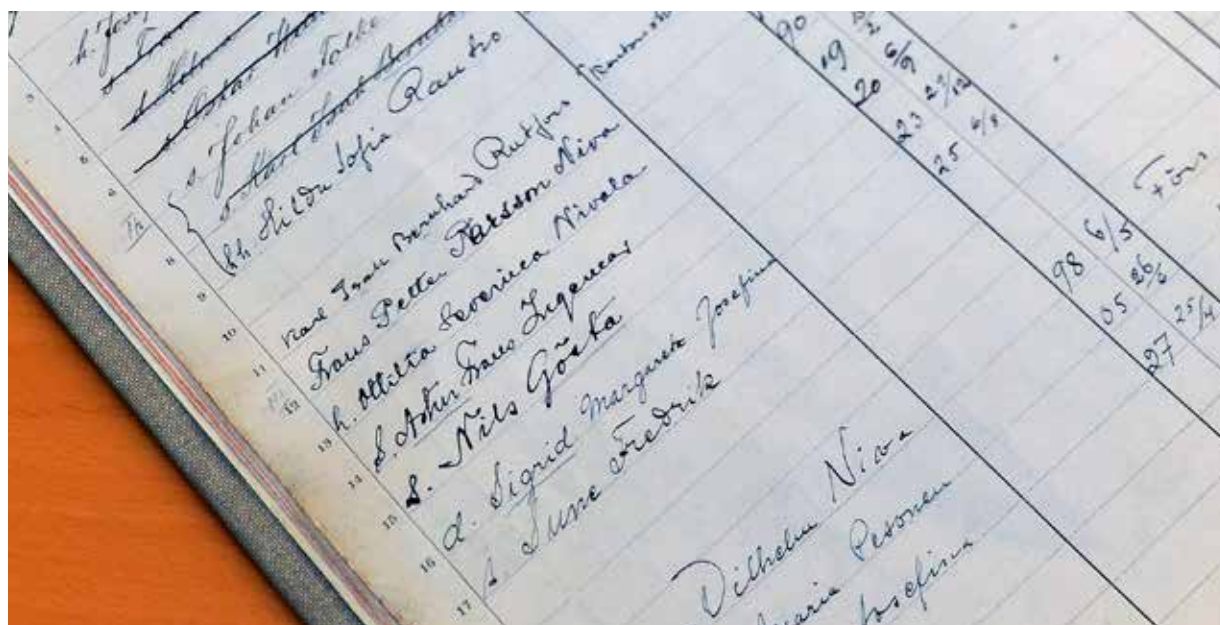
På den yttersta dagen ska allt som varit dolt uppenbaras. Men spelar det egentligen någon roll? Är blodsband viktigare än de olika band som

uppstår i olika familjeförhållanden? Vi är många föräldrar som inte har överfört gener till barnen, men banden mellan oss är lika starka som blodsband, om nu blodsband är det starkaste. Och det finns föräldrar som inte är bra trots blodsband.

I kyrkböckerna finner jag en änkeman som lämnar sina barn att auktioneras ut på socknen. Den som begär minst i ersättning får ta sig an barnen, som splittras till olika familjer. Vilket svek, tänker jag. Barnen förlorar både sin mor och varandra när fadern bara drar. Sedan finner jag en anteckning vid alla hans följande anställningar – varje månad dras lite pengar från hans lön och skickas till barnen. Han gjorde vad han kunde utifrån sina begränsade förutsättningar.

I Efesierbrevet står det om att bevara Andens enhet genom fridens band. Anden, inte blodet, är den kraft som förenar församlingen. Jag tänker att det är Anden som förenar dåtid och nutid med framtid. Och med friden som band, med en förlåtande blick över allt som de som har levt före oss behövt göra, kan vi känna stolthet med våra föregångare och stå stadigt i våra rötter.

KRISTIN ELF, PRÄST

PÅSK – FRÅN MÖRKER TILL LJUS

Påskan är kyrkans största helg, då vi firar att Jesus besegrade döden och uppstod. I våra kyrkor firar vi gudstjänst varje dag i påsk, från skärtorsdagens svek och långfredagens mörker till påskdagens glädje och annandagens möte med den uppståndne. Scanna qr-koden för mer information om påsk i våra kyrkor.

MUSIK I SOMMARTID

Ta del av ett sommarmusikprogram som bjuder på stämningfulla musikupplevelser i Norra Roslagens vackraste lokaler; kyrkorna. Medverkar gör några av Sveriges främsta artister inom sina genrer och flera internationellt ledande musiker. Se hela programmet på vår hemsida.

VINNARE AV KORSORDET, NR 4

Tack för alla inskickade lösningar på förra numrets kluriga korsord. Bland rätta svar har vi dragit vinnaren Sandra Jansson från Öregrund. Vi gratulerar till vinsten: en presentpåse med Fairtrade-choklad och kaffe.

Vems är graven?

Vi söker kontakt med gravrättsinnehavare. Varje grav som upplåts med gravrätt måste ha en registrerad innehavare. Saknas gravrättsinnehavare kan graven komma att återtas. Hör av dig med uppdaterade uppgifter, helst inom sex månader efter att en gravrättsinnehavare avlidit.

Ett hållbart val

När en gravrätt upphör lämnas ofta stenen tillbaka. Du som vill kan välja att återanvända den, genom att återbruka en sten får den nytt liv. Ett stenhuggeri kan hjälpa till med omslipning och ny text. Att återanvända gravstenar sparar energi, minskar transporter och minimerar ny brytning av granit.

Hitta din släkting!

Är du intresserad av släktforskning? Via tjänsten svenskagravar.se kan du enkelt söka efter var dina släktingar är gravsatta. Där visas gravplatserna tydligt markerade på kartor, vilket gör det lätt att hitta rätt.

Pastoratet sparar el

Pastoratet fortsätter att minska sin energianvändning. Under 2025 sjönk elförbrukningen i samtliga lokaler med åtta procent jämfört med året innan. Samtidigt producerades 14 458 kWh solen, vilket räckte för att försörja bisättningslokal, vaktmästeri och pastoratets elbilar under året.

Kyrkans hus i Öregrund

Inför avyttringen av Kyrkans hus i Öregrund hålls ett informationsmöte där kyrkoherde Sara J Grip och förtroendevalda informerar och svarar på frågor. Alla är varmt välkomna på söndag 26 april kl 13 i Kyrkans hus.

Gnugga geniknölarna och lös vårt korsord! Mejla orden i de färgade fälten till roslagens.norra.pastorat@svenskakyrkan.se senast 16 april. Bland svaren dras en vinnare som publiceras i nästa nummer. Lycka till!

HAN OMSJÖNGS AV BELLMAN I FRED- MANS SÅNG NR 35		LÄGGA PÅ MINNET		FÖREVIGAR		KAN HEL SLÄKT AV TRÄD- KRAMARE LEDAS TILLBAKA TILL?							
FÅR HUDVÅRDAREN GÖRA FÖR VARJE STRÅ SOM RYCKS BORT?				TRÄD VID VATTEN	MATBI- TRÄDE								
UTAN FÖRANK- RING													
				KILOTON									
				KORTSPEL FÖR TVÅ									
HELA													
BLEV SA- LIG 2003 & HELIG 2016				RÅFSA									
GOJA				ÄLSKOGS- BEGÅR									
SITTA VID SJUK- BÄDD					SÅN HAR HAIKUN TRE AV								
▼	BRÄNDES 1719 AV RYSSEN	VAR SOM Ö I BÄCKEN MED DOLLY	AL- TER	DET VILL VI ATT VÅR FADER SKA LÅTA KOMMA	KOMPO- NENT I TRE- ENIGHET	FATTA GALOP- PEN	KVÄVE	DELTA	ÖVERTA EGENDOM				
								TRADITIONS- FYLLD	RÄVSTEN				
SVAVEL							NATRIUM		VERKAR MED SIG				HEN KUNDE DRABBAS AV HÅDEL- SEPARA- GRAFEN i 1734 ÅRS LAG
OMRÅDE							JAGEN		GEMEN				
SÖN TILL KAIN & FARFARS- FAR TILL NOA					BUBKA & MAKAROV HYRA					RELIGIÖS EXTAS- PRAKTIK			
KVIDA		▼	KLAGO- DIKT					KAN VI BORT TATUERING					
			SÅLUNGE					KORRA					
KAN SPRI- DAS OM O- BÖRSTAD HÄST?!						MALVA- ÖRT				RANCUNE			
						TAGGAD				KONFE- RENSKILLE			
KAN SITU- ATIONEN TE SIG I VÄRG- TIMMEN		GREKISK GUDA- PUDDING		ERLAN- DERFRU				▼	GÅNGADE SIG MED MATRÄTT				
SPETS				VELAT						MÄSTER- SKAP		DEN KANEJ FÄLLA TÅR, MENS NÅR	
			ÖRNGOTT				HEMLIG- HUS			TRYCK			
			TIDIGARE TWITTER				TAGGVÄXT						
BYGGELE- MENT I LEVANDE CELLERS KROMO- SOMER	LUKAS EVANG- LIST- SYMBOL				EN-GUDA -LÄRA					INTE INGET			
					SPÅR								
SÄGER SIG STÅ FÖR EN UPPLYST VÄRLD	▼		FÄLLER I SPÅRR						SLÄPPA LÖS				
			VÄLJA										
BROMSAR						KONST- NÄRS- TALÅNG				MÅSTE LÄGGA PÅ EN REM			
NORDISKA NATURRE- LIGIONEN								BÖR VÄL SKJORTA SOM KOSTAR MYCKET MINDRE ÄN SKJOR- TAN SYNAS I				LEMUR-KRYSS 2026 Konstruktör: lena-holmlund.com	

Rötter och sammanhang

NÄR JAG VAR LITEN såg jag TV-serien *Rötter*, en filmatisering av Alex Haleys roman *Roots*. Huvudpersonen är den unge afrikanen Kunta Kinte, som kidnappas från nuvarande Gambia och förs till USA som slav. Alex reser till Gambia och ber stamäldsten berätta om hans släktingar, särskilt Kunta Kinte. Men i stället för att börja år 1767, då Kunta Kinte tillfångatas, får Alex höra hela berättelsen från släktens början och fram genom släktled efter släktled. I brännande solsken får han sitta och lyssna till stamäldsten som till sist kommer fram till det som Alex söker. Generationsleden hänger ihop som en sång som endast kan sjungas från början till slut, ungefär som när vi ska minnas alfabetet. Ofta behöver vi börja från början med A, B, C för att alla bokstäver ska komma på rätt plats.

I Bibeln förekommer långa uppräknings av släkter. I Matteusevangeliet ända ner till Abraham, tre gånger 14 led. Vad är vitsen med de här långa harangerna? Varför var det viktigt att veta vem som är far till vem? Har det med arv att göra? Det judiska folket hade noggranna uppteckningar på släktskap. Många av de offentliga registren gick dock förlorade i och med Jerusalems förstörelse år 70. Uppteckningarna är inte kompletta, och

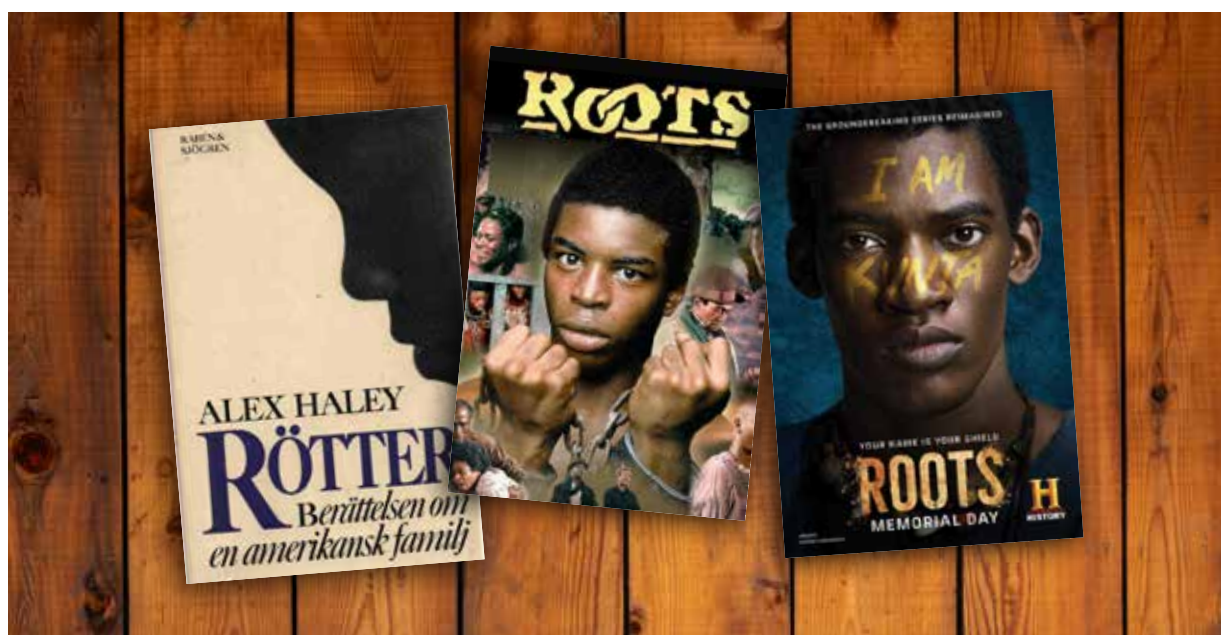
särskilt väsentliga personer togs med medan andra inte nämns. Att vara 'son' till någon betyder ibland bara att vara avkomling till, och 'fader' kan avse en rättslig aspekt snarare än fysisk härkomst. Det var viktigt att veta vem som ägde mark och vem som hade ansvar för vem i släkten.

När Jesus döps i floden Jordan kommer en duva ner från himlen, och en röst berättar att Jesus är Guds älskade son. Jesus kallar Gud för Fader. Jesus är alltså den som ärver Guds hela rike. Jesus och Fadern hör ihop. Långa uppräknings av släktled visar att vi människor hör ihop. Vi är alla släkt med Jesus eftersom hans släktled går ner till Adam. Stora folk är släkt och judar, kristna och muslimer har alla Abraham som stamfar.

Så ja, de långa uppräkningsarna handlar om arv, om att vi hör ihop och har en gemensam historia. Det borde ge oss en bra grund till att också hålla sams. Tyvärr vet vi att det inte alltid är så – ibland är släkten värst.

KRISTIN ELF, PRÄST

TANKE. Vilka sammanhang får dig att känna tillhörighet och släktskap?

Från kyrkböcker till Sydafrika

– Historien ser inte alltid ut som man förväntat sig, och känsliga uppgifter måste hanteras varsamt, säger släktforskaren Marianne Söder och bjuder in till en resa bakåt i tiden.

Marianne Söder har lett kurser i släktforskning och bor sedan några år tillbaka i Öregrund.

MARIANNE SÖDER har lett otaliga kurser i släktforskning och delar gärna sin sakkunskap. För henne började allt med två luckor i den egna släkten: både hennes morfar och hennes farfars far hade okända fäder.

– Börja med dig själv, dokumentera noggrant och använd både kyrkböcker och levande arkiv. Prata med släktingar som ännu är i livet, tipsar Marianne.

En grundkurs i släktforskning brukar bestå av ungefär åtta träffar, då deltagarna får följa sin släkt flera generationer bakåt. Med dagens digitala databaser är det betydligt enklare än förr, då man behövde beställa mikrokort hos Riksarkivet och känna till rätt församling. Kyrkans historiska folkbokföring är dock fortfarande släktforskarens främsta källa. Med 1686 års kyrkolag fick prästerna ansvar att föra husförhörslängder, födelse-, vigsel- och dödböcker

– material som senare digitaliserats hos Riksarkivet och Arkiv digital vilket möjligtgjort att följa människors liv över sekler.

Vem som släktforskar varierar berättar Marianne, men många är i en fas i livet där tid och nyfikenhet finns. Intresset har krupit ned i åldrarna, mycket tack vare digitalisering och DNA-tester. I Östhammar med omnejd är

intresset för vallonursprung en vanlig drivkraft – många vill veta om de har vallonska rötter. Marianne betonar vikten av källkritik och etik.

– Man ska aldrig föra in andras uppgifter i sin egen forskning utan att kontrollera dem, säger hon.

Själv har Marianne framför allt ägnat sin forskning åt sin morfar – ett pussel hon lagt under lång tid och som visat sig rymma många oväntade vändningar. När hennes morfar var nybliven make till hennes mormor hade han redan ett tidigare liv bakom sig: en fästmo och en dotter, född under tidigt 1900-tal.

När Marianne fortsatte gräva upptäckte hon att både kvinnan och den tvååriga dottern emigrerat till Sydafrika 1904. Där gifte sig modern och fick två söner. I en bouppteckning lyckades Marianne spåra både dottern och halvbröderna. Historien tog sedan ännu en dramatisk vändning: modern avled 1909 i Kapstaden och dottern återvände som tioåring till Sverige. Två frågor fortsätter att förbrylla Marianne: Ville styvfadern inte behålla flickan? Och hur tog hon sig egentligen från Sydafrika, över hav och kontinenter, hela vägen hem till Sverige?

Släktforskningen fortsätter och spänningen finns kvar.

TEXT OCH BILD: ULRIKA AHLINDER